
Meddelandeblad

Mottagare: Handläggare med ansvar för avgifter
inom äldre- och funktionshinderomsorg

5/2017
December 2017

Uppgifter för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen år 2018

Flera av de belopp som används för att beräkna avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen är enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, knutna till prisbasbeloppet. I detta meddelandeblad redovisar Socialstyrelsen några av de belopp som kan användas för att beräkna de avgifter som är knutna till prisbasbeloppet.

Prisbasbeloppet 2018

För år 2018 är prisbasbeloppet 45 500 kronor.

Högekostnadsskyddet enligt 8 kap. 5 § SoL

Avgiften för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård och förbrukningsartiklar får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. **För år 2018 motsvarar det 2 044,47 kr per månad.**

Avgiften för bostad i särskilt boende, som inte omfattas av hyreslagen, får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet. **För år 2018 motsvarar det 2 100,20 kr per månad**

Minimibeloppet enligt 8 kap. 7 § SoL

Det minimibelopp som gäller för ensamstående ska, om inte annat följer av 8 kap. 8 § SoL, alltid utgöra per månad, lägst en tolfedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet. **För år 2018 motsvarar det 5 136,19 kronor per månad.**

Minimibeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor ska utgöra lägst en tolfteedel av 1,1446 gånger prisbasbeloppet. **För år 2018 motsvarar det 4 339,94 kr per månad.**

Yngre personer med funktionsnedsättning har i vissa fall särskilda kostnader för bosättning och familjebildning. Enligt förarbetena till socialtjänstlagens avgiftsbestämmelser bör levnadsomkostnader för yngre personer med funktionsnedsättning, efter en individuell prövning, beräknas till en nivå som överstiger minimibeloppet med upp till 10 % (proposition 2000/01:149 Avgifter inom äldre och handikappomsorg s. 41).

Individuell prövning av minimibeloppet

Enligt 8 kap. 8 § första stycket SoL ska en kommun höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett inte oväsentligt högre belopp än det som anges i 8 kap. 7 § SoL. Eftersom en person kan ha faktiska kostnader som överstiger minimibeloppet enligt 8 kap. 7 § SoL så kan ett höjt minimibelopp fastställas efter en individuell prövning. Kostnader som kan beaktas är t.ex. fördyrade kostnader för resor, för viss typ av kost eller på grund av funktionshinder. Kommunen bör godta den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög (prop. 2000/01:149 s. 59).

Kommunen får även i vissa fall minska minimibeloppet enligt 8 kap. 8 § andra stycket SoL. Om kostnadsposten som föranleder minskningen ingår i Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget så bör minskningen baseras på deras beräkningar. Det beror på att även den schablonmässiga delen av minimibeloppet i huvudsak grundas på Konsumentverkets beräkningar (prop. 2000/01:149 s. 40–41).

Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader

Konsumentverket gör årliga beräkningar av referensvärden för levnadskostnader. Levnadskostnaderna omfattar varor och tjänster som ett hushåll vanligen behöver för att klara vardagens behov. Dessa beräkningar bör ligga till grund för vissa av de kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. I detta meddelandeblad redovisar vi Konsumentverkets beräkningar för år 2018. (*Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad – Prognos för år 2018, se tabell*).

På Konsumentverkets hemsida finns mer information om beräkningarna och de olika utgiftsposterna, läs mer här <https://www.konsumentverket.se/aktuella-konsumentproblem/privatekonomi/kostnadsberakningar> Här finns framräknade belopp för 2018: <http://publikationer.konsumentverket.se/privatekonomi/koll-pa-pengarna>

Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad

År: 2018

Individuella kostnader

Livsmedelskostnader									
6-11 mån	1 år	2-5 år	6-9 år	10-13 år	14-17 år	18-30 år	31-60 år	61-74 år	75 år -
1a Utom lunch 5 dagar i veckan (daghem, skola, arbete)									
600	620	820	1 150	1 450	1 740	1 910	1 800	1 620	1 440
1b Alla mål äts hemma eller matlåda till lunch.									
810	820	1 070	1 510	1 900	2 280	2 500	2 360	2 120	1 880
Övriga individuella kostnader									
0 år	1-3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	18-25 år	26-49 år	50-64 år	65 år-
2 Kläder och skor									
360	490	720	730	730	720	690	680	670	660
3 Fritid och lek									
100	260	440	600	710	740	680	670	660	560
4 Mobiltele									
	0	0	180	200	290	380	290	270	170
5 Personlig hygien									
500	650	140	170	250	370	490	490	480	480
6 Barn- och ungdomsförsäkring									
150	150	150	160	160	170				
Summa individuella kostnader, exklusive livsmedel, post 2 till och med 6									
1 110	1 550	1 450	1 840	2 050	2 290	2 240	2 130	2 080	1 870

Hushållsgemensamma kostnader

1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6 personer	7 personer	
7 Förbrukningsvaror o vissa sjukvårdsartiklar							
120	150	230	270	330	380	440	
8 Hemutrustning (möbler, hemtextilier, husgeråd, Tv, radio, dator m.m.)							
570	670	830	920	1 010	1 120	1 210	
9 Media, fast telefoni, Internet mm							
1 360	1 410	1 420	1 420	1 430	1 530	1 580	
10 Hemförsäkring							
150	170	190	220	230	240	240	Stor stad
90	100	120	130	140	140	140	Mellanstor stad
90	100	110	110	130	130	130	Mindre tätort
Summa hushållsgemensamma kostnader, post 7 till och med 10							
2 200	2 400	2 670	2 830	3 000	3 270	3 470	Stor stad
2 140	2 330	2 600	2 740	2 910	3 170	3 370	Mellanstor stad
2 140	2 330	2 590	2 720	2 900	3 160	3 360	Mindre tätort

Merkostnad för mat vid fastställande av förbehållsbelopp

De schabloniserade kostnaderna för kost som ingår i minimibeloppet är framräknade för personer som är 61 år och äldre (prop. 2000/01:149 s. 39). Eftersom personer som är under 61 år normalt konsumerar mer livsmedel och därmed också har en högre kostnad för livsmedel ska kommunerna ta hänsyn till denna merkostnad. Det innebär även att yngre personer med funktionsnedsättning bör få ett högre belopp för livsmedelskostnaden än äldre personer. Vägledande för beräkningen av denna kostnad bör vara Konsumentverkets beräkning av livsmedelskostnader för olika åldersgrupper (prop. 2000/01:149 s. 41).

På samma sätt som för yngre personer med funktionsnedsättning bör kommunen höja minimibeloppet för personer som är 61 år och äldre om de har varaktiga merkostnader för livsmedel. Det innebär att det i vissa fall kan finnas anledning att höja minimibeloppet på grund av en merkostnad för mat även för personer som lager sin mat själva och inte enbart för dem som betalar mat från hemtjänsten. Minimibeloppet beräknas huvudsakligen med ledning av uppgifter från Konsumentverkets hushållsbudget, som gäller hushållskostnader för personer som är 61 år och äldre.

Minimibeloppet kan behöva höjas om den enskilde har merkostnader för livsmedel, t.ex. på grund av att denne köper viss kost via hemtjänsten i ordinärt eller i särskilt boende eller dagverksamheten (prop. 2000/01:149 s. 59). Om kost ingår i avgiften har kommunen rätt att minska den enskildes minimibelopp (prop. 2000/01:149 s. 41).

Konsumentverket har för år 2018 beräknat att den individuella kostnaden för livsmedel uppgår till schablonbeloppet 2 120 kronor per månad för personer i åldern 61–74 år. För personer 75 år och äldre anges beloppet till 1 880 kronor per månad, se tabell s. 3.

Denna information (art nr 2017-12-25) kan laddas ner och beställas från Socialstyrelsens webb-plats: www.socialstyrelsen.se/publikationer. Den kan även beställas från Socialstyrelsens publikat-ionsservice, e-post publikations-service@socialstyrelsen.se eller fax 035-19 75 29.